

Understanding AUTISM

Περιεχόμενα

1. Τι είναι η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ);

2. Η σημασία της κατανόησης της ΔΑΦ

3. Στοιχεία και αριθμοί

4. Δυσκολίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης

- a) Δυσκολίες στο να κάνουν φίλους
- b) Προτίμηση για ατομικό παιχνίδι
- c) Κατανόηση των κοινωνικών δεικτών

5. Επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές

- a) Σωματικές επαναλαμβανόμενες κινήσεις
- b) Φωνητικές επαναλαμβανόμενες ενέργειες
- c) Ψυχαναγκαστικά ενδιαφέροντα
- d) Ρουτίνα

6. Δυσκολίες επικοινωνίας

- a) Καθυστερημένη ανάπτυξη του λόγου
- b) Δυσκολία στη διατήρηση συνομιλιών
- c) Δυσκολίες μη λεκτικής επικοινωνίας

7. Αισθητηριακή ευαισθησία

- a) Ήχος
- b) Υφή
- c) Φως
- d) Γεύση και οσμή

8. Διαφορετικές γνωστικές ικανότητες

- a) Συγκέντρωση και προσοχή
- b) Εκτελεστική λειτουργία

Δραστηριότητα αυτοαξιολόγησης

1. Τοποθετήστε τρία αντικείμενα στο πάτωμα, με αρκετή απόσταση μεταξύ τους.
2. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι αυτά σημαίνουν «συμφωνώ», «ουδέτερο» και «διαφωνώ» και ότι κάθε συμμετέχων θα πρέπει να κινηθεί προς κάθε αντικείμενο απαντώντας στις ερωτήσεις που θα κάνετε.
3. Ξεκινήστε με μια σειρά ερωτήσεων που λειτουργούν ως icebreakers (π.χ. πόσο άνετα θα νιώθατε να τραγουδήσετε δημοσίως). Προχωρήστε στην υποβολή ερωτήσεων σχετικών με την κατανόηση του αυτισμού (π.χ. θα αισθανόσασταν άνετα να κάνετε μια παρουσίαση για τα συμπτώματα του αυτισμού;).
4. Αυτή η δραστηριότητα θα σας επιτρέψει να μετρήσετε την αποτελεσματικότητα της παρουσιάσής σας παραδίδοντάς την ξανά στο τέλος με τις ίδιες ερωτήσεις σχετικά με τον αυτισμό, μετρώντας τη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των συμμετοχόντων.

Τι είναι η ΔΑΦ;

Facts About Autism

We want to have friends.

We enjoy playing games.

We can learn new things.

We might not understand how you are feeling.

Please tell us if something is going to change.

Words can be confusing for us.

Pictures help us to understand.

We might not like loud noises.

Be patient with us.

If we are upset, we need a quiet space to calm down.

twinkl visit [twinkl.com](https://www.twinkl.com)

Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) είναι μια αναπτυξιακή διαταραχή που μπορεί να προκαλέσει σημαντικές κοινωνικές, επικοινωνιακές και συμπεριφορικές προκλήσεις. Ο όρος "φάσμα" στη ΔΑΦ αντικατοπτρίζει τη μεγάλη ποικιλία στις προκλήσεις και τα δυνατά σημεία που διαθέτει κάθε άτομο με αυτισμό.

Η σημασία της κατανόησης της ΔΑΦ

Περίπου 1 στα 82 παιδιά έχει ΔΑΦ στην Ευρώπη* και πολλά παιδιά παραμένουν αδιάγνωστα**, πράγμα που σημαίνει ότι όλοι σας θα συναντήσετε πιθανότατα ένα παιδί με ΔΑΦ στην εκπαίδευση.

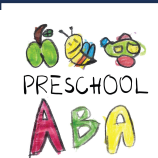
Ως νηπιαγωγοί, θα διευκολύνετε τις πρώτες εμπειρίες των παιδιών με ΔΑΦ στην κοινωνία, οι οποίες θα επηρεάσουν την κοινωνική τους συμμετοχή, την ποιότητα ζωής και τη μελλοντική τους επιτυχία.

*Paz MP. (2018) *Autism Spectrum Disorders in the European Union*. European Commission

**Brugha, T., Spiers, N., Bankart, J., Cooper, S., McManus, S., Scott, F. & Tyrer, F. (2016). Epidemiology of autism in adults across age groups and ability levels. *British Journal of Psychiatry*, 209(6), 498-503. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.115.174649>

**Αξιολόγηση: Μπορείτε να αναφέρετε τρία
διαφορετικά συμπτώματα που σχετίζονται με
τη ΔΑΦ;**

Κοινά σημάδια της ΔΑΦ

Δυσκολίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης

- Οι δυσκολίες στην κοινωνική αλληλεπίδραση είναι συχνές μεταξύ των παιδιών με ΔΑΦ
- Αυτές επηρεάζουν την ικανότητά τους να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα κοινωνικά περιβάλλοντα.
- Στο σχολείο, οι προκλήσεις αυτές μπορεί να εκδηλωθούν με διάφορους τρόπους, επηρεάζοντας τις σχέσεις με τους συνομηλίκους, τη συμμετοχή στην τάξη και τις ομαδικές δραστηριότητες.

Πώς εκδηλώνονται σε ένα σχολικό περιβάλλον;

Δυσκολίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης: Δυσκολίες στο να κάνουν φίλους

Δυσκολία στην έναρξη αλληλεπιδράσεων: Το παιδί μπορεί να θέλει να κάνει φίλους, αλλά δεν ξέρει πώς να ξεκινήσει μια συζήτηση ή να μπει σε ένα παιχνίδι, με αποτέλεσμα να απομονώνεται ή να παίζει εξ ορισμού μόνο του.

Μονόπλευρες συζητήσεις: Οι συζητήσεις μπορεί να κυριαρχούνται από τα ενδιαφέροντά τους, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να αναπτυχθεί ένας αμοιβαίος διάλογος, γεγονός που μπορεί να αποτρέψει τους συνομηλίκους από μελλοντικές αλληλεπιδράσεις.

Δυσκολίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης: Δυσκολίες στο να κάνουν φίλους

Παρερμηνεία κοινωνικών καταστάσεων: Η δυσκολία ανάγνωσης των κοινωνικών δεικτών μπορεί να οδηγήσει σε παρερμηνείες των προθέσεων των συνομηλίκων, όπως το να θεωρούν μια ουδέτερη ή φιλική προσέγγιση ως εχθρική, εμποδίζοντας το σχηματισμό φιλικών σχέσεων.

Δυσκολίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης: Μοναχικό παιχνίδι

Απομάκρυνση από ομαδικές δραστηριότητες: Κατά τη διάρκεια ομαδικών δραστηριοτήτων, το παιδί μπορεί να αποτραβηχτεί στην περιφέρεια της ομάδας ή να παίζει μόνο του αντί να συμμετέχει, ακόμη και όταν οι δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να είναι χωρίς αποκλεισμούς και να είναι ελκυστικές για όλους.

Δυσκολίες κοινωνικής αλληλεπίδρασης: Κατανόηση κοινωνικών δεικτών

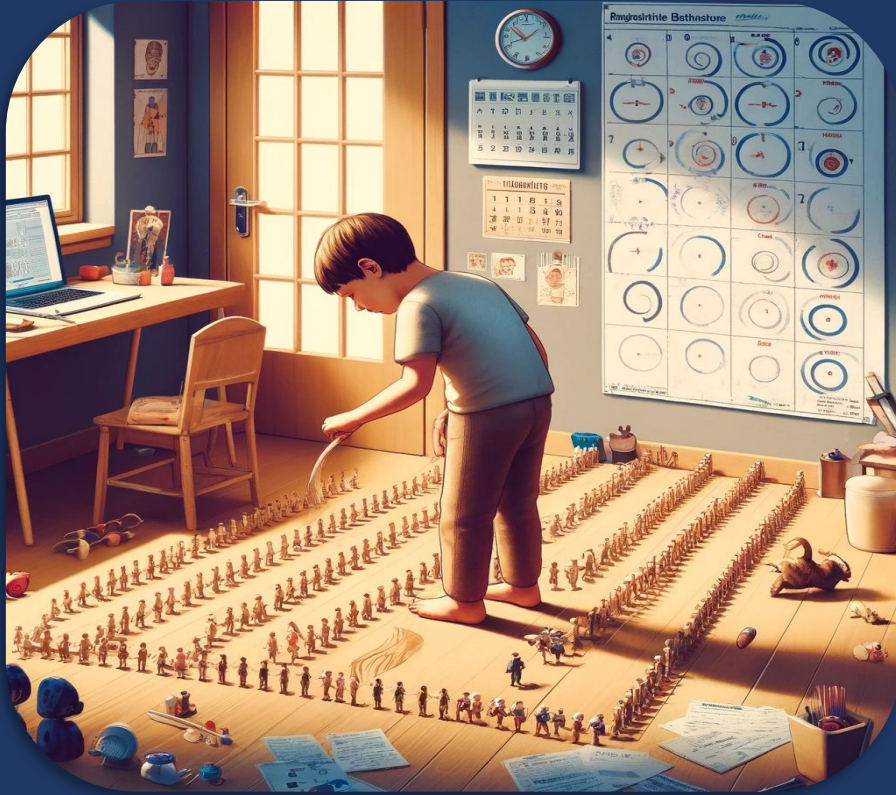

Δυσκολία με την βλεμματική επαφή: Αυτό μπορεί να παρερμηνευθεί από συνομηλίκους και ενήλικες ως αδιαφορία ή αγένεια.

Κυριολεκτική ανάγνωση των πραγμάτων: Τα παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να δυσκολεύονται να κατανοήσουν τον σαρκασμό, τα αστεία ή τις ιδιωματικές εκφράσεις, οδηγώντας σε σύγχυση ή κυριολεκτικές ερμηνείες της μεταφορικής γλώσσας.

Επαναλαμβανόμενες Συμπεριφορές

Ενασχόληση με
επαναλαμβανόμενες
δραστηριότητες ή ομιλία,
έντονη ανάγκη για ρουτίνα
και συγκεκριμένα
ενδιαφέροντα.

Πώς εμφανίζονται αυτά τα χαρακτηριστικά σε ένα σχολικό περιβάλλον;

Επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές: Σωματικές επαναλαμβανόμενες κινήσεις

- Rocking: Κίνηση ολόκληρου του σώματος ή του κορμού μπρος-πίσω ενώ κάθεστε ή στέκεστε.
- **Χτύπημα των χεριών:** Ταχεία κίνηση των χεριών ή των δακτύλων πάνω-κάτω ή μπροστά από το πρόσωπο.
- **Χτύπημα του κεφαλιού:** Απαλό ή βίαιο χτύπημα του κεφαλιού σε μια επιφάνεια ή με τα χέρια.

Επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές: Φωνητικές επαναλαμβανόμενες κινήσεις

Ηχολαλία: Επανάληψη λέξεων ή φράσεων που ειπώθηκαν πρόσφατα ή στο παρελθόν.

Μουρμούρισμα ή τραγούδι: Παραγωγή επαναλαμβανόμενων ήχων, λέξεων ή μουσικών τόνων.

Επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές: Ψυχαναγκαστικά ενδιαφέροντα

Προσκόλληση σε συγκεκριμένα αντικείμενα: Έντονο ενδιαφέρον για συγκεκριμένα αντικείμενα, όπως ρόδες σε παιχνίδια, συγκεκριμένες υφές ή μέρη αντικειμένων και όχι το σύνολο.

Συλλογή και ταξινόμηση: Συγκέντρωση παρόμοιων αντικειμένων, σχολαστική παράταξή τους ή ταξινόμησή τους σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια (χρώμα, μέγεθος, σχήμα).

Επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές: Ρουτίνα

Επιμονή στην ομοιομορφία:

Αναστατώνεται αν αλλάξει η
ρουτίνα ή αν τα αντικείμενα
δεν βρίσκονται στη
συνηθισμένη τους θέση.

Επαναλαμβανόμενος έλεγχος:
Συχνός έλεγχος ορισμένων
αντικειμένων ή καταστάσεων για
να σιγουρευτεί ότι βρίσκονται σε
μια συγκεκριμένη κατάσταση ή
συνθήκες.

Αισθητηριακή Ευαισθησία

- Οι αισθητηριακές ευαισθησίες είναι μια κοινή πτυχή της ΔΑΦ
- Τα άτομα μπορεί να παρουσιάζουν αυξημένες ή μειωμένες αντιδράσεις στις αισθητηριακές εισροές.
- Αυτές οι ευαισθησίες μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά το μαθησιακό περιβάλλον και τα επίπεδα άνεσης ενός παιδιού στην τάξη.

Πώς εμφανίζονται αυτά τα χαρακτηριστικά σε ένα σχολικό περιβάλλον;

Αισθητηριακή Ευαισθησία: Ήχος

Αυξημένη Ευαισθησία:

Μερικά παιδιά μπορεί να θεωρούν τους καθημερινούς ήχους ενοχλητικούς ή επώδυνους, όπως το κουδούνισμα του σχολικού κουδουνιού, το βουητό του φωτισμού φθορισμού ή ο θόρυβος από ομαδικές δραστηριότητες. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε άγχος, να καλύπτουν τα αυτιά τους ή να αποφεύγουν θορυβώδεις χώρους.

Μειωμένη ευαισθησία:

Μερικά παιδιά μπορεί να αναζητούν συγκεκριμένους ήχους ή να δείχνουν αδιάφορα στους δυνατούς θορύβους και κατά συνέπεια να μην ανταποκρίνονται σε λεκτικές υποδείξεις ή οδηγίες.

Αισθητηριακή Ευαισθησία: Υφή

• **Αποφυγή ή προτίμηση δραστηριοτήτων:**
Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν πλαστελίνη, άμμο ή δακτυλομπογιές μπορεί να είναι δυσάρεστες για κάποιους, ενώ άλλοι μπορεί να προτιμούν αυτές τις υφές και να ασχολούνται αποκλειστικά με αυτές.

- **Δυσφορία με τα ρούχα:**
Ορισμένα υφάσματα ή ετικέτες στα ρούχα μπορεί να είναι ερεθιστικά, προκαλώντας απόσπαση της προσοχής ή δυσφορία, με αποτέλεσμα να προτιμούν να φορούν συγκεκριμένα, πιο μαλακά υλικά.

Αισθητηριακή Ευαισθησία: Φώς

Προτίμηση για χαμηλό ή φυσικό φωτισμό: Κάποια παιδιά μπορεί να αναζητούν χώρους με χαμηλό φωτισμό ή να δείχνουν προτίμηση στο φυσικό φως, βρίσκοντας το πιο ανακουφιστικό ή πιο εύκολο να συγκεντρωθούν.

Δυσκολία με τον έντονο ή φθορίζοντα φωτισμό: Κάποια παιδιά μπορεί να βρίσκουν τα έντονα ή τρεμάμενα φώτα άβολα ή να αποσπούν την προσοχή τους, με αποτέλεσμα να αλληθωρίζουν, να πονοκεφαλιάζουν ή να προσπαθούν να αποφεύγουν τους έντονα φωτισμένους χώρους.

Αισθητηριακή Ευαισθησία: Γεύση και Όσφρηση

Επιλεκτική κατανάλωση τροφής: Οι ευαισθησίες στη γεύση, την οσμή ή την υφή των τροφίμων μπορεί να οδηγήσουν σε μια πολύ επιλεκτική διατροφή, επηρεάζοντας τη συμμετοχή σε ομαδικά γεύματα ή σχολικά γεύματα.

Αντιδράσεις σε οσμές: Τα παιδιά μπορεί να αντιδρούν έντονα σε ορισμένες μυρωδιές, όπως τρόφιμα, προϊόντα καθαρισμού ή αρώματα, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε συμπεριφορές αποφυγής ή άγχους.

Πώς εμφανίζονται αυτά τα χαρακτηριστικά σε ένα σχολικό περιβάλλον;

Διαφορετικές γνωστικές ικανότητες: Νοημοσύνη

Πάνω από το μέσο
όρο **νοημοσύνης**:
Κάποια άτομα μπορεί
να επιδεικνύουν
εξαιρετικές ικανότητες
σε συγκεκριμένους
τομείς, όπως τα
μαθηματικά ή η
τέχνη.

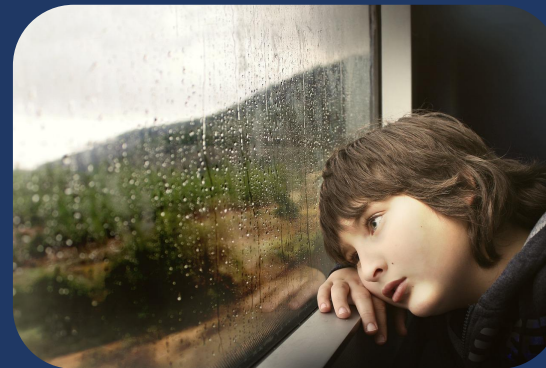

Προκλήσεις στη
διανοητική λειτουργία:
Άλλα άτομα μπορεί να
αντιμετωπίζουν δυσκολίες
με τις παραδοσιακές
μαθησιακές μεθόδους και
τα γνωστικά αντικείμενα,
γεγονός που προϋποθέτει
περισσότερη στήριξη.

Διαφορετικές γνωστικές ικανότητες: Προσοχή και συγκέντρωση

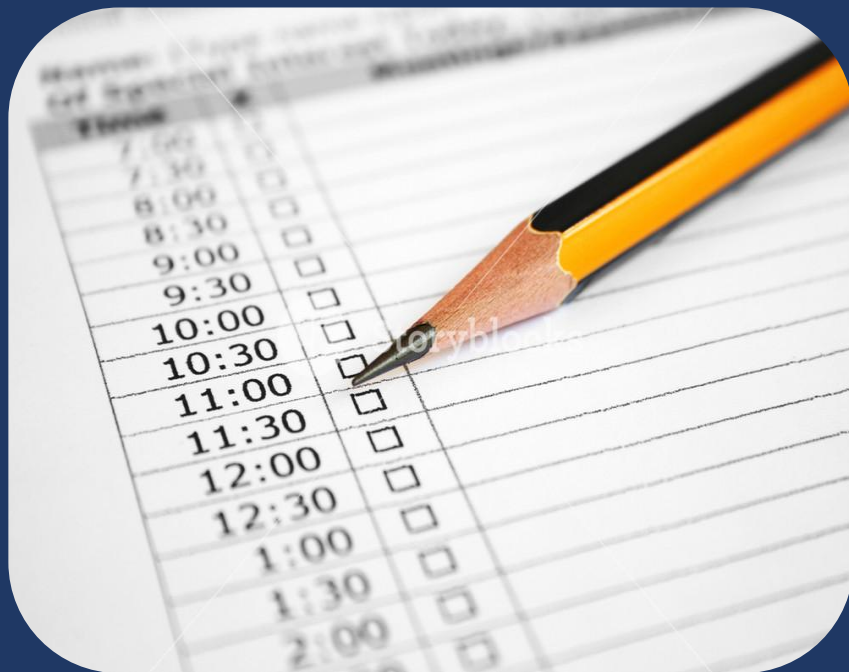

Υπερ-επικέντρωση σε τομείς ενδιαφέροντος: Τα παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να εστιάζουν έντονα σε θέματα προσωπικού ενδιαφέροντος, μερικές φορές αποκλείοντας άλλες δραστηριότητες ή τομείς μάθησης.

Δυσκολίες με τη συνεχή προσοχή: Αντίθετα, κάποιοι μπορεί να δυσκολεύονται να επικεντρωθούν σε εργασίες που δεν τους ενδιαφέρουν άμεσα ή δυσκολεύονται να αλλάξουν την προσοχή τους μεταξύ δραστηριοτήτων.

Διαφορετικές γνωστικές ικανότητες: Εκτελεστική λειτουργία

Δυσκολίες στον προγραμματισμό και την οργάνωση: Δυσκολίες με την εκτελεστική λειτουργία μπορεί να επηρεάσουν την ικανότητα του παιδιού να οργανώνει καθήκοντα, να ακολουθεί οδηγίες πολλαπλών βημάτων και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο.

Δυσκολίες Επικοινωνίας

Καθυστερημένη ανάπτυξη του λόγου, δυσκολία στη διατήρηση συνομιλιών και, μερικές φορές, μη λεκτική επικοινωνία.

Δυσκολίες Επικοινωνίας: Καθυστερημένη ανάπτυξη του λόγου

Περιορισμένη χρήση λέξεων: Ένα παιδί μπορεί να έχει αισθητά μειωμένο λεξιλόγιο σε σύγκριση με τους συνομηλίκους του και να χρησιμοποιεί λέξεις με φειδώ ή καθόλου, βασιζόμενο περισσότερο σε χειρονομίες για να επικοινωνήσει τις ανάγκες και τις επιθυμίες του. Τα μικρότερα παιδιά μπορεί να έχουν περιορισμένο προφορικό λόγο σε σύγκριση με τους συνομηλίκους τους ή μπορεί να μη μιλούν καθόλου.

Δυσκολίες Επικοινωνίας: δυσκολία στη διατήρηση συνομιλιών

Παρανόηση των κοινωνικών κανόνων της συζήτησης: Το παιδί μπορεί να διακόπτει ή να μιλάει πάνω από τους άλλους, όχι από αγένεια, αλλά λόγω παρανόησης των ενδείξεων για τη σειρά στις συζητήσεις. Μπορεί επίσης να μην ανταποκρίνεται στο όνομά του ή να μην ενδιαφέρεται να μπει σε συνομιλία.

Δυσκολίες Επικοινωνίας: μη λεκτική επικοινωνία

Δυσκολία στην ερμηνεία της γλώσσας του σώματος:
Μπορεί να δυσκολεύονται να καταλάβουν τι επικοινωνούν οι άλλοι μέσω της γλώσσας του σώματός τους, χάνοντας ενδείξεις που υποδηλώνουν συναισθήματα, προσκλήσεις για παιχνίδι ή την ανάγκη για προσωπικό χώρο.

Δυσκολίες Επικοινωνίας: μη λεκτική επικοινωνία

Ασυνήθιστος τόνος φωνής: Η ομιλία μπορεί να έχει ασυνήθιστο τόνο, ύφος ή ρυθμό. Για παράδειγμα, τα μοτίβα ομιλίας μπορεί να είναι μονότονα, υπερβολικά επίσημα ή να ακούγονται σαν να μιμούνται έναν χαρακτήρα από την τηλεόραση ή ένα βιβλίο.

Περιορισμένη χρήση χειρονομιών: Το παιδί μπορεί να μη χρησιμοποιεί κοινές χειρονομίες, όπως να χαιρετάει, να δείχνει αντικείμενα ενδιαφέροντος ή να γνέφει για να δηλώσει ναι ή όχι, γεγονός που μπορεί να δυσχεράνει την επικοινωνία του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- Τα παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να παρουσιάσουν ένα ευρύ φάσμα συμπεριφορών στο σχολείο που επηρεάζουν τις φιλίες τους, τη συμμετοχή τους στην εκπαίδευση και τη συνολική ψυχική τους κατάσταση.
- Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με εργαλεία και πόρους για τη διαχείριση αυτών των συμπεριφορών, με σκοπό να εξασφαλίσουν ότι τα παιδιά θα έχουν μια θετική εμπειρία από την προσχολική εκπαίδευση.
- Στις επόμενες παρουσιάσεις, θα μάθετε περισσότερα για το πώς να διαχειριστείτε αυτές τις συμπεριφορές, ώστε να διασφαλίσετε την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς για τα παιδιά με ΔΑΦ.

Ευχαριστούμε!

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.